

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

236
PREȚUL 1 LEU

VICTOR EFTIMIU: # OMUL ZBURĂTOR

MIRCEA OPRIȚĂ: # COLOANA INFINITULUI

VICTOR EFTIMIU

OMUL ZBURĂTOR

◇●◇

MIRCEA OPRIȚĂ

COLOANA INFINITULUI

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
editată de revista

Știința și tehnica

Anul X – Nr. 236 – 15 septembrie 1964

Istoria „Omului zburător" începe cu aproape jumătate de veac în urmă, cînd Victor Eftimiu a scris-o la Paris în 1917. Povestirea a fost publicată după un deceniu de Editura „Cugetarea" în volumul de nuvele și schițe „Un asasinat patriotic". De atunci scriitorul și-a revăzut lucrarea, adăugîndu-i un început inedit. Această ultimă formă ne-a dat-o nouă spre publicare. Cititorii Colecției au astfel prilejul să cunoască una dintre primele povestiri științifico-fantastice ale literaturii noastre.

O întîmplare face ca, tot în această fasciculă, pe lîngă povestirea maestrului Victor Eftimiu, un autentic pionier al genului nostru, să publicăm o schiță a unui începător, în al cărui talent găsim o sensibilitate și o prospețime aparte. Acest fapt ni se pare fericit prin semnificația lui de întîlnire a viitoarelor forțe cu sursele vii ale trecutului.

Mircea Opriță e student în anul IV al Facultății de filologie din Cluj. După Ion Mînzatu și Gheorghe Săsărman este al treilea clujean care se evidențiază în Colecția noastră. Menționăm acest lucru atît spre lauda orașului transilvan, cît și ca o invitație adresată și altor centre culturale ale țării. De altfel, cînd e vorba de cultură, cel mai mic și mai îndepărtat sat poate deveni un centru, dovadă nume prestigioase ca: Humulești, Ipotești și atîtea altele de pe întinsul patriei noastre.

Coperta - desen: VICTOR WEGEMANN

VICTOR EFTIMIU

OMUL ZBURĂTOR

— Şi, totuşi, eu cred că generaţia noastră va apuca momentul cînd omul va putea zbura singur, individuat, nu în interiorul unui avion, aşa cum călătoreşte azi.

— Dă-mi voie să fiu mai sceptic !

— In ştiinţă, nimic nu este imposibil !

— Desigur ! Cred în puterea minţii şi a voinţei omeneşti. Îmi dau seama de progresele ce s-au făcut în vremea din urmă. Descoperiri, invenţii în care nu numai bunicii, dar înşişi părinţii noştri n-ar fi îndrăznit să creadă. Aviaţia, telegrafia fără fir, emisiunile radiofonice, televiziunea, expediţiile în Cosmos şi atîtea alte minuni ale secolului dovedesc pînă unde poate să ajungă geniul muritorilor. Dar am impresia că anumite legi ce planează asupra noastră nu îngăduie realizarea tuturor deziderátelor omeneşti. Una dintre ele este desprinderea omului din gravitaţia terestră, smulgerea lui din aceste cătuşe care se numesc atracţia Pămîntului, eliberarea lui din sclavia milenară şi înălţarea lui la cer!

— Multă vreme s-a crezut că numai balonul, adică un aparat purtat de o materie mai uşoară decît aerul, se poate ridica şi cutreiera spaţiul. Iată însă că secolul nostru a contrazis această teorie : aparatele mai grele decît aerul, aeroplanele, au făcut miracolul. Văzduhul e străbătut în permanenţă de mii şi mii dintre aceste maşini, din ce în ce mai perfecţionate, care în cîteva ore străbat continentele, se ridică peste cele mai înalte creste de munţi, brăzdează norii, îşi reflectă profilul în valurile oceanului, înghiţind distanţele, atingînd şi întrecînd viteza de 1 000 de kilometri pe oră. Cine-ar fi crezut vreodată că de la poştalion, de la cele cîteva zeci de kilometri pe oră ai trenului sau ai vaporului vom ajunge la destinaţie de douăzeci de ori mai curînd ?

Iată, automobilul e pe cale să atingă și el viteza avionului. Un sportiv a ajuns, de curînd, la 700 de kilometri rapiditate pe oră !

— Să lăsăm automobilismul, să revenim la problema care ne interesează : zborul omului.

De mii de ani e cunoscută această nostalgie a individului uman, dorul lui de a se ridica în slăvi, asemenea păsărilor. Să fie o amintire ancestrală ? Savanții spun că noi ne tragem din pește. Să nu fi fost, totuși, noi în epoci primordiale și păsări ? De unde ne vine, de ce purtăm în noi tendința aceasta de a părăsi Pămîntul și a înfrunta înălțimile ? Îngerii, heruvimii, serafimii, arhanghelii, toate aceste grațioase simboluri ale celor mai vechi religii nu reprezintă ele dorul omului de a brăzda azurul ?

Acel stol de îngeri pictat pe zidul de la intrarea mănăstirii Sucevița nu pare o caravană pornită spre cucerirea eterului ? Nu e întruchiparea plastică a dorinței noastre de elevație ?

— Care dintre noi n-a visat că zboară ? Pe mine m-a urmărit multă vreme această imagine. Îmi apăream, mereu, în vis îmbrăcat într-un veston negru, cu pantaloni în dungi, cu mîna dreaptă în buzunarul hainei și cu degetul cel mare ieșit în afară. Mă ridicam drept, în poziție verticală, cîțiva metri deasupra solului și acolo planam nu orizontal, ca un înotător, ci perpendicular. Tăiam aerul în mod lent, fără nici o zguduire, și înaintam fără a lua viteză, ca un promenor obișnuit. Apariția aceasta fantastică m-a urmărit în cîteva rînduri și m-a părăsit după o exhibiție neizbutită la șoseaua Kiseleff. Se anunțase o mare afluență de lume. Miting ? Bătaie cu flori ? Primirea unui oaspe de marcă ? Nu știu bine. Știu bine că, începînd din piața Victoriei, lumea se îndesa pe vestita șosea de la Capul Podului.

„E momentul să mă fac cunoscut !“ — mi-am zis. M-am strecurat în mulțime purtînd același costum, haină neagră și pantaloni cu dungi, cu mîna dreaptă în buzunarul hainei, cu degetul mare și, pe buze, cu un surîs triumfător.

M-am ridicat uşor, vertical, la doi-trei metri deasupra capetelor mulţimii, gata să înregistrez uimirea, entuziasmul, aclamaţiile celor de sub mine. Dar aşteptările mi-au fost zadarnice. Poporul rămînea total indiferent la fenomenul ce se petrecea deasupra capului său. Nu se mira, nu exclama nimeni. Nici măcar nu-şi ridica cineva capul spre omul zburător.

M-am topit în ceaţa dezamăgirii, adînc decepţionat de acest fiasco, ale cărui urmări au fost atît de grave încît niciodată nu m-am mai visat zburînd.

— Povestea acestui vis e destul de amuzantă, dar nu văd ce învăţătură putem trage din el în problema reală care ne preocupă...

— Învăţătură? Eterna preocupare a omului de a se întrece. De la Icar şi, probabil, înainte de existenţa acestei legende, omul a tînjit spre destinul păsării.

Vă pot spune o întîmplare de care prea puţini ştiu. Dacă istoria pomeneşte de încercarea lui Leonardo da Vinci de a fabrica un aparat destinat zborului omenesc, dacă discipolul care s-a urcat pe acest aparat şi a căzut, frîngîndu-şi un picior, e socotit, glorificat, ca un erou al experienţelor ştiinţifice, am avut şi noi un Leonardo şi un discipol care a rămas beteag de pe urma îndrăznelii sale de a se avînta în haos.

Printre cei dintii, poate cel dintii, care s-a aventurat pe un aparat mai greu decît aerul a fost compatriotul nostru Traian Vuia, inginerul bănăţean care, într-o localitate de lîngă Paris, acum o jumătate de secol, a dat drumul unui aeroplan. Aceasta se petrecea în ziua de 18 martie 1906 la Montesson.

Dar nu Traian Vuia a fost primul romîn preocupat de această idee. A trecut secolul de cînd un alt romîn, beizadea Grigore Sturdza, fiul lui Mihai Sturdza, domnitorul Moldovei, a fabricat un aparat de zburat, a suit pe el un rob, care a căzut, şi-a frînt piciorul şi n-a recoltat, ca preţ al sacrificiului său, gloria discipolului lui Leonardo da Vinci, ci doar batjocura.

Povesteşte această întîmplare cronicarul Gh. Slon, în amintirile sale despre revoluţia de la Iaşi din 1848.

Pe beizadea Grigore l-a apucat generaţia noastră, la începuturile ei. E vestitul Grigore Sturdza, poreclit Viţelul, fiindcă se antrena ridicînd, în fiecare dimineaţă, pe umeri, un viţel, ca să se deprindă cu povara boului de mai tîrziu.

Beizadea Grigore Sturdza-Viţelul a avut o viaţă foarte pitorească. El a clădit palatul Ministerului de Externe, care se ridica la Capul Podului, acolo unde este azi Preşedinţia Consiliului de Miniştri.

Dacă am insistat atîta asupra acestei interesante figuri, este pentru că beizadea Grigore a fost primul romîn preocupat de problemele zborului omenesc!

— Să revenim la chestia care ne interesează. Va apuca oare generaţia noastră sau cele viitoare eliberarea omului de atracţia globului terestru, îl va îngădui să se emancipeze de el şi să plutească liber în văzduh?

— Eu cred că da! Nu se poate să nu se inventeze o maşină de zburat individual.

— Cum va fi alcătuit acest miraculos aparat?

— Treaba inginerilor! Va fi folosită, bineînţeles, experienţa aripilor.

Poate că va consta unealta aceasta dintr-o lădiţă mobilată cu forţe atomice şi pe care candidatul la zbor o va purta pe umeri. Sau, poate, va fi o materie dinamică ce-i va înconjura toracele sub forma unei jiletci. Sau, poate, i se vor pune la glezne şi la încheietura mîinilor brăţări cu puteri miraculoase.

Mai ştiu eu?! Acestea sînt supoziţiile unui profan. Ştiu că de curînd s-au făcut unele experienţe cu aparate pe care omul le poartă pe el şi cu care ar putea să zboare. Nu ştiu în ce fază se vor fi aflînd încercările acestea.

— Daţi-mi voie să vă istorisesc o amintire a mea din vremea primului război mondial. E o poveste care pare din domeniul fanteziei. Şi totuşi am trăit-o personal, am verificat-o la un proces care a făcut mare vîlvă în toamna anului 1917 la Paris. Un asasinat. Un asasinat patriotic, cum l-au numit unii.

Am copia stenografiată a acestui senzaţional proces. Cu voia dumneavoastră, am să vă duc mîine seară să

citim dezbaterile ce mi se par de o actualitate stringentă.

*

A doua seară, cei cinci prieteni care au participat la discuţiile notate mai sus se întruniră din nou în casa celebrului om de ştiinţă, inginerul constructor, academicianul Ştefan Marincu.

Amfitrionul, doi ziarişti, un romancier şi un poet. Fiecare, ştiind că lectura acelor dezbateri în faţa unui tribunal parizian va interesa şi pe alţii, îşi adusese soţia şi cîteva cunoştinţe. Cercul se lărgise. Am participat şi eu la această şedinţă şi am cerut gazdei permisiunea de a reproduce şi pentru cititorii Colecţiei ştiinţifico-fantastice faimosul proces-verbal.

Iată-l :

PREŞEDINTELE : Te numeşti George Henriquez, zis Silvan-Eol, om de litere, 35 de ani, invalid de război ; eşti acuzat că în noaptea de 23 spre 24 mai 1917 ai asasinat, la el acasă, pe inginerul Theobald Armory, cel mai bun prieten al d-tale. Îţi mărturiseşti crima ?

ACUZATUL : Da !

PREŞEDINTELE : Spune cum s-a întîmplat. Îţi recomand să eviţi, în povestirea dumitale, orice amănunt străin de ceea ce ne interesează.

ACUZATUL : Am să fiu cît se poate de scurt.

La 12 aprilie 1917, pe la ora 9 seara, lucram, la lumina unei lămpi de petrol, în mansarda mea, de la etajul al şaselea, a cărei fereastră unică, spre curte, domină casele din împrejurimi. Lăsasem perdelele ca să nu se vadă nici o lumină (din pricina aeroplanelor inamice venite să bombardeze Parisul).

Deodată auzii un zgomot ciudat, ca şi cum mi-ar fi bătut cineva în geam. Ciocănitura se repetă. Cu inima strînsă de emoţie — nu puteam să-mi închipui ce pasăre ciudată venea să se izbească de fereastra mea — micşorai lumina lămpii şi ridicai perdeaua. Spre marea mea mirare, văzui o umbră colosală, care-mi acoperea o jumătate din fereastră ; o mînă mare, neagră, bătu din nou şi o voce cunoscută răsună :

— Hai, deschide!

Deschisei aproape automat. Cineva se apleca spre mine. Era Armory, inginerul Theobald Armory, care sta agățat acolo, la marginea odăiței mele, peste prăpastia neagră a curții. Cea dintîi mișcare, înainte de a-i întinde mîna și a-l atrage în casă, fu să văd scara uriașă pe care prietenul meu se cocoțase pînă la al șaselea etaj. Dar picioarele lui Theobald nu se sprijineau pe nimic, spînzurau în spațiu.

Cu coatele pe marginea ferestrei, părea că se ține acolo mulțumită unei diabolice figuri de echilibristică. Eram uluit.

— Te-am dat gata, hai?! zise el, intrînd în odăiță.

Cu gesturi calme, enigmatice, cu un surîs misterios în privire, el își scoase mîinile din niște mănuși negre, enorme.

— Te rog să mă ierți, dragul meu, că ți-am intrat în casă într-un chip atît de neobișnuit; dar noutatea pe care vin să ți-o anunț ar fi contrastat prea mult cu o vizită regulată, pe scara obișnuită.

Am pus, în sfîrșit, la punct o invenție care va revoluționa știința și lumea, după ce ne va fi dat o victorie rapidă și totală! Această invenție de care tu auzi cel dintîi simplifică într-un chip definitiv zborul omului. Peste cîteva luni, aeroplanul va părea o biată căruță, grea și hodorogită, care face gălăgie multă pentru nimica toată.

Aparatul pe care-l duc cu mine și pe care tu nici nu-i bagi de seamă, atît e de mic, poate fi mînuit și de un copil, după un exercițiu de treizeci de minute.

Uită-te la mănușile astea. Precum vezi, dosul lor, ca și pingelele mele, e făcut dintr-o materie suplă și fosforescentă, un fel de stofă-za foarte solidă.

Ei bine, această materie, pe care am compus-o eu, are darul minunat, de necrezut, de a neutraliza forța de atracție a Pămîntului. Este contragravitația universală! Apropiind și depărtînd, după cîteva reguli foarte simple, mîinile și picioarele prevăzute cu această stofă, omul poate să se înalțe și să evolueze în spațiu cu abilitatea unei păsări. Stai să vezi!

Theobald își puse mănușile, stinse lampa, se urcă pe bordul ferestrei și-și dădu drumul în aer. Am scos un

ţipăt de groază, căci prietenul meu coborîse foarte repede, gata să cadă, cîţiva metri; dar după o clipă se înălţă din nou şi domină toate clădirile.

Intins în spaţiu, cu faţa spre pămînt, asemenea unui înotător elegant şi sigur, el plutea pe valurile aerului, în noaptea liniştită, deasupra acoperişurilor albastre, luminate de luna plină.

Inotă aşa vreo zece minute. Apoi, cu o mişcare descompusă lent, descrise, cu mîinile acum lipite, o largă curbă aeriană şi corpul său luă o atitudine nouă : era în picioare acum, cu braţele întinse deasupra capului şi palmele apropiate : o siluetă foarte lungă şi subţire. Jocul reîncepu. De data asta, Theobald pica repede şi drept în vid, apoi se ridica, în linii frînte, într-un zigzag necontenit : el desena în spaţiu imenşi dublii V imaginari, care se repetau la infinit. Erau atîţia W W W W, atîtea sute, atîtea mii, încît sufletul meu beat de bucurie, spiritul meu halucinat sfîrşiră prin a lua acest zbor W W, W W ca un imens murmur euritmic al naturii înminunate !

PREŞEDINTELE : Să lăsăm literatura... Vino la fapt !

ACUZATUL : Credeam că visez...

PROCURORUL : Şi eu tot aşa...

AVOCATUL : Rog pe domnul procuror să binevoiască a nu mai întrerupe prin inutile observaţii ironice povestirea clientului meu. Chestiunea e mult mai gravă şi mai interesantă de cum i se pare d-sale.

PROCURORUL : Domnul preşedinte a spus : e literatură.

PREŞEDINTELE : Acuzatul n-a terminat încă ! (Acuzatului) Continuă !

ACUZATUL : Cîteva minute după aceea, Theobald Armory se afla din nou în mansarda mea. Cu toată marea mea emoţie, băgai de seamă că era foarte palid ; pieptul i se ridica şi i se lăsa, împins de plămînii săi, încă plini de aerul proaspăt al nopţii.

Tăcurăm cîteva clipe.

Apoi, uşurat, îmi zise :

— Inţelegi acum ce înseamnă invenţia mea ? Iţi dai seama că toate sînt răsturnate de acum, că războiul nu mai are mult de trăit ?

Închipuiește-ți jumătate din armata noastră înzestrată cu mănuși și ghete antigravifice; soldații, părăsind noroiul în care stau încleiați de atîta vreme, înălțîndu-se în văzduh ca un nor imens de uriașe lăcuste și căzînd de cealaltă parte a tranșeelor, la spatele unui inamic surprins, buimăcit, îngrozit!

Îi văd, în vreme ce restul trupelor ne-ar păzi hotarul, îi văd pe soldații noștri, ca niște arhangheli, cu aripi invizibile, abătîndu-se peste tot întinsul imperiului vecin, aruncînd panica, terorizînd orașele, demoralizînd populația, sub privirile prostite ale unui comandament neputincios!

Închipuiește-ți bucuria care ne va ilumina căminurile în ziua cînd spaima zilnică se va fi sfîrșit, cînd durerile vor fi fost alinate, morții răzbunați, munca reluată, pacea domnind, în sfîrșit, în omenirea sfîșiată și toate popoarele pămîntului privindu-ne cu ochi uimiți și recunoscători!

Beat de fericire, nebun de entuziasm, strînsei la piept pe Theobald Armory, îi sărutai fruntea genială, plînsei pe mîinile sale divine, i le sărutai.

Eram plin de admirație, de umilință și de gratitudine.

— De mîine încolo, îmi spuse Theobald, am să mă ocup de punerea în practică a acestui proiect. Numai de nu m-ar călca vr-un camion! adăugă el, surîzînd. Altminteri nu văd ce m-ar putea împiedica să-mi duc la bun sfîrșit descoperirea!

Și plecă, foarte cuminte de data asta, pe scara obișnuită.

Cîtva timp nu-mi mai dete nici un semn de viață.

L-am întîlnit, întîmplător, într-o zi.

Părea nemulțumit.

— Ce e? l-am întrebat.

— Ce să fie? Am fost la Ministerul Invențiilor, am văzut tehnicieni-șefi, ofițeri, generali, le-am oferit invenția mea și nici nu vor s-audă.

— Ei, ast-acum! Nu se poate!

— Ba se poate! îmi răspunse el, cu un zîmbet amar. N-au vreme să examineze „drăcia“ mea. Au alte pro-

iecte, mai grabnice, de realizat. Mi-au făgăduit să se ocupe și de mine, dar ceva mai tîrziu... mi-au destăinuit că mai au cîteva propuneri „în același gen" care așteaptă în cartoanele ministerului.

Se pare că scările, beciurile, anticamerele și podul acestei neprețuite instituții sînt pline de tot felul de invenții geniale, și înțelegi că oamenii de acolo n-au vreme să satisfacă toată lumea !...

I-am spus că nu trebuie să se lase abătut de aceste mărunțișuri, inerente oricărei administrații, mai ales în vreme de război. L-am sfătuit să vadă industriași, fabricanți, bancheri, chiar particulari.

— Expune-le planul tău și e peste putință să nu găsești pe cineva pe care să-i intereseze. Mă pun, cu dragă inimă, la dispoziția ta ; dacă vrei, mergem împreună să căutăm...

— Nu, mulțumesc ! îmi răspunse Armory, prea puțin încălzit de optimismul meu. Am să mă duc singur !...

Și iar nu ne mai văzurăm cîtăva vreme.

Nu mai știam nimic de prietenul meu. Fără îndoială, căuta mereu. L-am revăzut pe stradă după o săptămînă : era adus de spate, foarte palid, cu ochii trași. Cum mă zări, îmi strigă :

— E excelent sfatul tău ! Să-l mai dai și la alții ! Ți-am văzut jalmoșii tăi financiari ! Unul mi-a spus : „Dragă domnule, ceea ce-mi propui e, fără îndoială, foarte interesant, dar înțelegi că realizarea planurilor dumitale ar însemna ruina noastră ! Capitalurile noastre sînt plasate în industrii de război. O victorie care ar aduce un sfîrșit prea grabnic conflictului mondial ar echivala, pentru noi, cu o înfrîngere imediată !"

Iar celălalt mi-a spus : „Întreprinderea noastră se bazează pe concursul total al noului nostru aliat. Calculele noastre sînt făcute în vederea acestui aport. Dacă războiul se isprăvește înainte ca toate sforțările acestui aliat să fie epuizate, sîntem ruinați. Mii de regrete scumpe domn, mii de regrete !".

Așa m-au primit cei la care m-ai trimis. Mai ai și alte sfaturi să-mi dai ? strigă Théobald, aruncîndu-mi priviri stranii.

Părea că sub fruntea lui întunecată fulgera ura. Eram foarte impresionat de ce-mi spusese marele și bietul meu prieten. Aș fi făcut orice ca să-i ridic moralul zguduit, în primul rînd, de sforțările incalculabile pe care i le impusese opera sa și, în al doilea rînd, de indiferența revoltătoare cu care fusese primit rezultatul acestor sforțări.

Theobald mă lăsă, fără măcar să-mi întindă mîna.

Neurastenia îl făcea mizantrop. Mă evita, cum evita, de altfel, orice ființă omenească.

În seara zilei de 22 mai m-am dus la el.

Vizita mea părea că-l inoportunează. Era totuși mai calm decît la ultima noastră întîlnire, deși fruntea îi era întunecată, iar colțul gurii răutăcios.

— Fără îndoială, ai venit să afli ce-mi mai fac visurile? Bine, sănătoase! Sînt refuzat pretutindeni. Am ajuns să apreciez indiferența unora, într-atît e de mare ostilitatea celorlalți! Tot entuziasmul meu de odinioară s-a prefăcut într-o amărăciune și un dezgust imens.

Ideea patriei a murit în mine; ceea ce mă interesează e numai triumful meu!

Theobald rînjea. Apoi, dintr-o dată, se înflăcără și, pe cînd ochii i se umpleau de o flacără sinistră, șuieră:

— Știi tu care a fost cel mai mare om din lume? Un grec din Bizanț, căruia nici numele nu i-l știu măcar. Acest bizantin era inventator, ca mine. Turcii asaltau Constantinopolul. Un om se înfățișă ultimului Paleolog: „Măria-Ta, am găsit izbînda! Am descoperit principiul unui tun de calibru mare, cu ajutorul căruia vom goni pe păgîni, îi vom risipi, îi vom nimici!" Dar împăratul Bizanțului nu luă în seamă invenția tînărului său supus; jignit, mîndru de geniul său, setos de glorie, acesta nu șezu mult pe gînduri și trecu de cealaltă parte a zidului. El vîndu sultanului sufletul noului tun, și cîtva timp după aceea, Constantinopole căzu și hoardele califului învingător intrară în Catedrala „Sfintei Sofia".

Theobald tăcu și căută să-mi citească pe obraz efectul discursului.

Dar eu ședeam nemișcat, ca și cum n-aș fi înțeles ce voia să-mi spună.

Şi, deoarece ne-am pus pe destăinuiri, continuă Theobald, am onoarea să te anunţ că scumpul tău amic, care-ţi vorbeşte, va trece şi dînsul dincolo de zid. Sint încredinţat că acolo voi găsi pe cineva care să mă înţeleagă şi să-mi realizeze visul!

— Ca glumă e bună, îi replicai eu, emoţionat totuşi de această mărturisire, înspăimîntat de o asemenea perspectivă.

— Nu glumesc! răspunse Theobald. Am văzut, în visul meu, un zbor gigantic pe deasupra tranşeelor. Aş fi vrut să fie soldaţii noştri cei ce trec ca nişte arhanghelii, în apoteoză... Nu e vina mea dacă ALŢII vor avea această supremă voluptate!

Tonul hotărît al lui Theobald nu admitea nici o replică. Era un ambiţios. Ştiam ce voinţă avea, cîtă tenacitate, cîtă încăpăţinare, o dată hotărîrea luată.

Îl ştiam capabil să facă orice ca să-şi audă numele trimbiţat în cele patru părţi ale lumii.

Întrevedeam realizarea imediată şi gigantică a planului său monstruos şi, ca într-un vis groaznic, îmi păru că văd trecînd pe cîmpiile noastre un imens cortegiu de demoni înaripaţi, strigoi cu căştile ascuţite zburînd să ne cucerească pămînturile!

Oroarea acestei viziuni, ideea dezastrului final adăugîndu-se la toate suferinţele îndurate pînă atunci de biata noastră ţară mă umpleau de spaimă. Socotesc că victoria duşmanilor noştri ar fi un dezastru incalculabil nu numai pentru noi, dar pentru întregul univers.

PREŞEDINTELE: Ştim asta. Vino la fapt!

ACUZATUL: „Am să trec de partea cealaltă a zidului! — rînji Theobald. Am să duc taina mea duşmanilor şi tu vei spune celor ai noştri ce-au pierdut, pierzîndu-mă!“

În clipa ceea am primit în inimă o lovitură mortală, a cărei repercusiune, invers resimţită, viza pe Theobald.

PREŞEDINTELE: Explică-te!

ACUZATUL: Mă exprim rău, dar această senzaţie stranie e greu de tradus: cineva murise în mine însumi, şi acest cineva nu eram eu, ci prietenul meu. Spiritul meu refuza să şi-l închipuiască încă viu, vorbind, lucrînd. În-

ventatorul era definitiv, irevocabil condamnat. Viața pe care continua s-o trăiască îmi părea cu totul factice, spectrală, chiar retrospectivă.

Intre gînd și faptă, distanța aproape nu mai exista. I-am spus, pentru cea din urmă oară, fără să cred o secundă că această rugă supremă va avea vreun efect asupra lui.

— Theobald, n-ai să faci asta, te opresc! Iar el, cu o voce care-mi păru postumă, îmi răspunse:

— Ba da — și chiar în noaptea asta!

Atunci... foarte calm, cu o mare răceală, l-am lovit. Da! L-am lovit cu acest cuțit pe care întimplarea mi-l scosese în cale. Deoarece nu mă pot sluji decît de mîna stîngă — omoplatul drept mi-a fost sfărîmat de un glonte, pe front —, sarcina mi-a fost cu mult mai grea. Dar forțele ce mă însufleţeau în fața inamicului sosiră să m-ajute în misiunea mea. De trei ori l-am lovit. Inainte de a muri, Theobald îmi aruncă o privire uimită, pe care n-am s-o uit niciodată.

A murit, ducînd cu el o idee genială și un gînd criminal, raze și întunecimi, amîndouă de o măreție neînchipuită, cu urmări incalculabile.

A murit, iar eu, bietul servitor al Fatalității, al dreptății suverane, eu sînt acum în fața domniilor-voastre, domnilor jurați, și mă simt condamnat la moarte, dacă nu de domniile voastre, de mine însumi, în orice caz!

Domnule președinte, depoziția e terminată.

PREȘEDINTELE: Poți să șezi. Domnul procuror are cuvîntul.

PROCURORUL: Onorată Curte, domnilor jurați! Fără îndoială, revelațiile pe care le auzirăm sînt foarte impresionante.

Autorul lor, acuzatul George Henriquez, zis Silvan-Eol, e un scriitor de mîna întîi; dacă n-ar fi vorba de o viață omenească, dacă maiestatea locului în care ne aflăm nu ne-ar impune respectul, am fi ispitiți să aplaudăm această nouă manifestație intelectuală a talentatului om de litere.

Căci este literatură ceea ce auzirăm pînă acuma, domnilor, literatură!

Povestea acestei minunate invenţii e inventată de la un capăt la celălalt. Nu stă în picioare. Care este, nu omul de ştiinţă, dar un simplu şcolar care n-ar remarca imposibilitatea, absurditatea acestei aşa-zise descoperiri ?

Numai un creier bolnav ar putea să susţină teoria faimoasei „contragravitaţii". Să admitem totuşi că Theobald Armory a construit, într-adevăr, un aparat minuscul care să slujească la zborul oamenilor. Unde-i sînt urmele ? Unde au pierit aceste faimoase, extraordinare mănuşi căptuşite cu stofă-za, unde călătoresc acele ghete cu tălpi făcute din irezistibila materie fosforescentă ?

Arătaţi-ne aceste relicve preţioase şi o să vă facem un început de credit in ceea ce priveşte celelalte alegaţii.

Armory era un inventator de geniu. Aşa să fie ! Cum se face însă că n-a vorbit nimănui de proiectele sale privitoare la simplificarea zborului omenesc ? S-a găsit, ce-i drept, printre hîrtiile sale note, calcule şi schiţe, dar comisia de experţi însărcinată să examineze cazul a declarat că toate aceste încercări n-au nici o legătură cu vreo problemă de aviaţie.

Înainte de a se fi abandonat periculoaselor sale ascensiuni, Theobald Armory trebuie să mai fi făcut oarecare experienţe ; prin ce miracol a reuşit el să acopere ochii tuturor muritorilor de nu există nici o mărturie a îndrăzneţelor sale sforţări ? !

Theobald Armory a fost văzut pe stradă, la birt, in cafenele, dar — afară de acuzat — nu l-a surprins nimeni niciodată părăsind pămîntul şi urcîndu-se la cer.

Cum se face că în seara faimosului zbor de la 12 aprilie 1917 nici un vecin, nici un trecător n-a băgat de seamă că o formidabilă revoluţie ştiinţifică se petrecea deasupra capului muritorilor ?

In birourile Ministerului de Invenţii, nici un funcţionar nu-şi aduce aminte de tînărul inspirat care-şi oferea serviciile in dreapta şi-n stînga.

Interogaţi, cei doi financiari cărora s-ar fi adresat victima neagă formal intîlnirea lor cu Armory ; ei se indignează împotriva cuvintelor antipatriotice care li se

atribuie și pe care o anumită presă, plătită de concurenții lor, caută să le răspîndească în public.

Precum vedeți, domnilor, versiunea acuzatului nu se ține în picioare. El se încăpățînează s-o susțină cu obstinație, pe care numai misterul afacerii o egalează.

E drept că același mister planează și de partea acuzării. N-am reușit să adunăm materia unui rechizitoriu covîrșitor pentru George Henriquez. Date fiind serviciile aduse țării de către scriitorul Silvan-Eol și mai tîrziu de către soldat, în fața îndoielii care planează asupra crimei sale, fac apel la indulgența domnilor jurați, cerîndu-le circumstanțe larg atenuante pentru acuzat!

APĂRĂTORUL: Onorată Curte, domnilor jurați! Cer pentru clientul meu sau pedeapsa cu moartea, sau achitarea. Căci nu există mijlocie: sau a omorît pe Theobald Armory, pentru ca acesta să nu poată da dușmanului importanta sa descoperire, sau povestirea lui Henriquez e falsă, mobilul crimei altul și atunci acuzatul nu merită decît ispășirea supremă. Dac-aș avea cea mai mică îndoială, domnilor, n-aș fi aici. Dar actul poetului Silvan-Eol este atît de mare, atît de sublim e sacrificiul său, încît n-am ezitat o clipă, după ce am examinat pînă la fund cazul său de conștiință, să iau apărarea acestui erou ciudat, deoarece, ori ce ați spune, e un erou.

Am numit actul său un sacrificiu sublim. Este intr-adevăr un sacrificiu, domnilor, să oferi în holocaust patriei tale cea mai bună prietenie, cu atît mai mare cu cît e sporită prin admirația acordată geniului.

Domnul procuror susține că invenția lui Theobald Armory n-ar fi decît o absurditate, aberația unui creier bolnav. Ar putea să mi se spună care este invenția ce n-a fost tratată la fel înainte de a fi fost pusă în practică?

Orice sforțare științifică a fost considerată ca manifestația unui dezechilibru mintal. Care dintre noi ar fi îndrăznit acum douăzeci de ani să proclame, fără să fi fost socotit un fantezist, progresul datorit unor noutăți tehnice care fac gloria epocii noastre? E destul să cităm radiofonia, aeroplanul, telegrafia fără fir. Faptele dez-

mint vechile teorii, și, după noua teorie, totul este posibil în domeniul științei.

Este deci foarte posibil ca geniul omenesc, care, de la începutul veacurilor, se căznește și, deseori, reușește să îmblînzească elementele, e posibil, zic, ca el să fi putut descoperi principiul neutralizării puterii de atracție a Pămîntului.

Theobald Armory a fost muritorul fericit căruia i-a fost dat să învingă această imensă forță a naturii.

Domnul procuror e mirat că nu s-a găsit nici o urmă a lucrărilor inginerului...

Dar cine este nesocotitul care-ar lăsa la voia întîmplării planurile sale, notele, schițele, materialul, aparatul său cînd e vorba de o asemenea descoperire?

Prudent (și pe drept cuvînt), Armory și-a luat toate precauțiile și, după ce și-a realizat principiul, a distrus orice hîrtiuță care ar fi putut să-i releve existența, a distrus accesoriul, orice rămășiță care i-ar fi atestat înfăptuirea.

Martorii? Dar niciodată Armory n-a avut ideea nefericită de a-și face exercițiile în fața lumii.

Ați fi vrut să se expună curiozității trecătorilor, indiscreției primului venit?! Fără îndoială, domnul procuror are dreptate să se întrebe: cum se face că nici o altă ființă omenească nu l-a surprins executîndu-și zborul în noaptea de 12 aprilie 1917?

Acuzatul ne-a spus singur că fereastra lui, situată la al șaselea etaj și dînd spre curte, domină casele împrejmuitoare. Or, afară numai dacă vreun zgomot suspect nu le atrage atenția, locuitorii marilor orașe au foarte rar obiceiul, imediat după cină, să-și pună nasul la fereastră și să-și contemple curtea prozaică, care le trimite emanații mai mult sau mai puțin rău-mirositoare; în ceea ce privește deplasarea constelațiilor, această problemă de înaltă astronomie lasă destul de reci pe concetățenii noștri ca să-i sacrifice agrementele digestiei...

PREȘEDINTELE: **Publicul e invitat să nu sublinieze prin rîsete zgomotoase pledoaria apărării; altminteri voi evacua sala! Continuați!**

APARATORUL: Ca să confunde complet pe inculpat, domnul procuror citează mărturia unor anumiți funcționari ai Ministerului de Invenții care nu-și amintesc de vizitele lui Armory. Ah, domnii funcționari!... Birocrația!... Alții, mai chemați decit mine, au protestat impotriva indiferenței, temerii de răspunderi, politicii celei mai mici sforțări, care dezolează administrațiile noastre. Și dv. ați dori ca acești faimoși „ronds-de-cuir"[1] să-și compromită trista lor celebritate aducindu-și aminte de solicitatorul genial — un incurcă-lume, la care nu s-au uitat decit in treacăt, cu o privire distrată, disprețuitoare?

Dar nu s-a isprăvit... Mai sint și acei doi mari financiari, care, tot așa, nu l-au intilnit niciodată pe Theobald Armory. Și totuși l-au văzut, sint incredințat. Un visător ca inginerul defunct n-ar fi găsit niciodată această frază delicioasă: „Un sfirșit apropiat al războiului ar insemna ruina noastră"...

Numai auzind această frază, vezi ridicindu-se in fața ochilor, teribilă, această lume blestemată a profitorilor de război, toți exploatatorii nenorocirii generale, pentru care infricoșătorul coșmar a devenit viziunea fericită a unui paradis terestru. Ei nu admit să-l fi văzut pe Armory, căci prea mare le-ar fi fost răspunderea: mărturia lor ar atesta existența reală a acestei invenții, care ii inspăimintă și a cărei perspectivă inseamnă declinul prosperității lor, bazată pe război, instalată in război!

PROCURORUL: Intrucit țara noastră nu face decit să descurajeze pe oamenii de geniu, de ce nu s-a adresat Theobald Armory unei puteri aliate? De ce să-i vină monstruosul gind de a vinde dușmanului asemenea armă?

APARATORUL: Domnul procuror uită că nu procesul inginerului defunct se judecă aici! Ii voi răspunde totuși că in momentul actual, ca să treci granița, se fac cele mai mari dificultăți.

Cel dintii comisar de poliție căruia i-ar fi făcut cererea ar fi intrebat pe Armory care ii e motivul de plecare. Aflindu-l, ar fi sfătuit pe inginer să-și plaseze in-

---

[1] Les ronds-de-cuir = conțopiștii (in limba franceză).

venția tot la noi, fiindcă e un lucru care interesează apărarea națională. Și lucrurile ar fi început de la capăt.
PROCURORUL : Un om care zboară n-are nevoie de pașaport. Cere păsărilor hîrtii de identitate !
APĂRĂTORUL : Mă așteptam la această spirituală replică ! Ei bine, iată vina lui Armory ! Nu s-a gîndit la această soluție. Și chiar dacă i-ar fi venit în minte ar fi respins-o, fără îndoială.

Omul acesta, desconsiderat de ai săi, voia să se răzbune ! Personalitățile geniale sînt teribile cînd e vorba de amorul lor propriu ! Egoismul lor creator nu le îngăduie să ierte pe cei care i-au rănit ; răzbunarea lor la proporțiile monstruoase ale geniului lor.

Theobald Armory s-a simțit jignit, lovit, exasperat de ingratitudinea patriei sale : el a voit s-o pedepsească ! Din fericire pentru el, din fericire pentru noi, Henriquez i s-a pus in cale. Ne-a apărat. L-a doborît. Povestirea sa e cea mai elocventă pledoarie. A evitat orice frază sforăitoare, orice efect teatral. N-a căutat un succes facil. Eu însumi, domnilor jurați, nu insist asupra frumuseții actului său ; vă scutesc de orice reflexiune binevoitoare la adresa lui : sînt încredințat că ați făcut-o dv. înșivă ! Ceea ce discut aici sînt faptele.

Printr-un ciudat și regretabil concurs de împrejurări, apărarea nu posedă nici o probă materială care să dovedească existența planurilor științifice ale lui Theobald Armory și a zborurilor executate de el, dar mă întreb : dacă această probă ar exista, ar accepta acuzarea depoziția noastră, ar admite ipoteza omorului așa cum ni l-a prezentat acuzatul sau, recunoscînd realitatea invenției, ar căuta un alt mobil al crimei ? ! Nu elanul patriotic al lui George Henriquez, ci, de pildă, satanismul acestuia, tentația de a-și apropria descoperirea...
PROCURORUL : Repet : dați-ne cea mai mică dovadă că Theobald Armory poseda această minunată țesătură și vom fi dispuși să examinăm restul alegațiilor dv.
APĂRĂTORUL : Inutil. Să nu mai pierdem vremea cu abilități retorice. Domnule procuror, admiteți dv. sau nu realitatea invenției lui Armory ?
PROCURORUL : Nu !

APARATORUL: Foarte bine. Care este atunci, după dv., adevăratul mobil al crimei? Ancheta ne-a arătat că acuzatul și victima erau cei mai buni prieteni din lume. Temperamente calme amindoi, practicind in relațiile lor o politețe cordială, avind aceleași aspirații, cu toate că vocațiile lor erau diferite — deci orice rivalitate profesională exclusă —, cei doi prieteni, pe care nu-i despărțea nici o chestiune de bani sau de femei, făceau impresia unei perechi unite intr-o incredere și o admirație reciprocă.

De ce dar această crimă absurdă dacă nu din pricina unei inălțări sufletești?

Nu, domnii mei, puteți cerceta cit veți pofti, nu există altă explicație a omorului misterios.

Insuși domnul procuror nu indrăznește să ceară pedeapsa capitală, căci se indoiește și d-sa.

Nu uitați că țineți in mină viața și onoarea unui om ireproșabil, inalta probitate a trecutului său, elevația operei sale literare, admirabila sa conduită pe front, de unde s-a reintors incărcat de gloria dublă a rănilor și a decorațiilor sale — toate vorbesc pentru el, toate sint făcute să justifice ultimul său act de eroism, sacrificiul dureros, cel mai mare sacrificiu impus pentru apărarea patriei in primejdie!

PREȘEDINTELE: Acuzatul n-are de făcut alte destăinuiri?

ACUZATUL: Am spus tot. Nu mă apăr. Nu cer grația, nici indulgența domniilor voastre. Misiunea mea e implinită. Puțin imi pasă de rest!

. . . .

După citeva minute de deliberare, jurații aduseră un verdict negativ.

Achitat, George Henriquez fu pus in libertate. A doua zi insă, el se duse pe mormintul lui Theobald Armory și-și trase un glonte in creier.

Moartea lui George Henriquez spori și mai mult misterul omului zburător, care a pasionat atit de mult, in timpul războiului, una dintre marile capitale apusene.

MIRCEA OPRIŢĂ

COLOANA INFINITULUI

„Oricîtă bucurie sau dureri
Ne-aşteaptă, fără capăt e cărarea".
Shelley

Ziua creştea fierbinte. cerul era înalt şi limpede. numai lingă soarele portocaliu se adunaseră nişte nori subţiri. fragili. gata in orice moment să se desfacă în scame. Edar stătea întins pe pămint. aproape gol. cu faţa în sus. Privea cerul printre pleoapele întredeschise numai puţin. cit să nu-l orbească lumina. Căldura îl moleşea. simţea razele pătrunzîndu-i aspru în trup. furnicîndu-l. Iarba avea un miros plăcut. pătrunzător; era o iarbă înaltă. văratică. uşor arsă de soare. De departe veneau strigăte slabe. Un grup de tineri începuse acolo jocul acela nou. cu mingi colorate. care se răspîndise de curind în colonie. Edar se răsuci şi înălţă capul. privi spre riu. vrind să-şi cheme prietenii. dar ei erau. desigur. în apă ; nu vedea pe mal decît necunoscuţi. unii foarte bronzaţi. aproape tuciurii. cu spinări lucioase. Nu departe stăteau cele trei fete cu care încercase Giedi să intre în vorbă. însă două păreau timide. iar a treia ripostase ironic. cu un zimbet ciudat în colţul buzelor. Cel puţin lui aşa i se păruse zimbetul ei. puţin batjocoritor. şi de aceea o trata în gind cu o superioară indiferenţă ; dar de cite ori se uita spre riu nu putea să ocolească locul unde fetele făceau plajă. Erau şi foarte

aproape. Și o dată o surprinse pe necunoscută privindu-l cu același zimbet ironic care-l enerva. Acum însă toate trei stăteau întinse pe iarbă cu ochii închiși. Edar recunoscu în sinea lui că ea nu era de loc urîtă și se întrebă pentru întiia oară dacă avea sau nu dreptate să o desconsidere; dar se încăpățină totuși să creadă că avea. fiindcă lui nu-i plăceau oamenii ironici și cu mîndrie exagerată.

„Unde s-or fi dus ceilalți? — se întrebă și se răsuci iarăși pe spate, închizind ochii și întinzîndu-și miinile în lături. Stătu așa o vreme. apoi socoti că era timpul să intre in apă. Soarele portocaliu îl incinsese destul și aerul era înăbușitor. Trebuia să se răcorească puțin. Ar fi vrut și să inoate. Se ridică și porni spre rîu. gîndindu-se dacă o să le spună ceva fetelor cind va trece pe lingă ele. Apoi se decise să nu le spună nimic. însă cînd ajunse în dreptul lor întrebă din mers. de parcă i-ar fi indiferent răspunsul:

— Nu veniți în apă?

Fetele se priviră. puțin surprinse. apoi cea din mijloc aruncă din urmă. cu un ton care iarăși nu promitea nimic. un „mergem mai tîrziu". și Edar ajunse la malul rîului. Călca desculț pe pietrele rotunde. încălzite. urcă în susul apei. pînă unde știa că începe un culoar adinc. sub niște tufe. Acolo intră în rîu. scuturîndu-se. fiindcă prima senzație era de frig. dar se obișnui repede cu apa și porni. dus de curent. atingînd cu degetele picioarelor fundul pietros. pînă simți că fundul rămîne undeva. prea jos. și apa îl depășește. Începu să înoate și coborî astfel pe firul rîului pînă cind știu că apa îi venea numai pînă la brîu. Acolo se ridică în picioare și vru să se întoarcă. mergînd împotriva curentului. Atunci o văzu pe necunoscută. Stătea pe mal. se uita la el și încerca apa cu talpa. „Deci tot a venit" — își zise Edar și se bucură.

— Curaj! spuse el. bălăcindu-se în apa puțin adincă.

Fata intră în rîu. apropiindu-se. apoi începu să înoate. dusă de curent. și el o urmă.

— Cum te cheamă? întrebă Edar, fără altă introducere.

— De ce întrebi? ezită fata, oprindu-se, și zîmbi, iar el se gîndi că de fapt nu zîmbea ironic, era numai un fel al ei aparte de a zîmbi, din colțurile gurii.

— Așa. Eu sînt Edar, însă mi se zice și Ned. Tu poți să-mi spui pe care nume îți place.

Fata tăcu puțin, merse cîțiva pași prin apă, apoi spuse:

— Pe mine mă cheamă Cora. Știi, am cunoscut un băiat care zicea că-l cheamă într-un fel și de fapt îl chema altfel. Era tot de la Institutul vitezelor subluminice.

— Eu nu lucrez acolo.

— Adevărat? Așa am crezut.

— Hai să urcăm prin albie.

Porniră, dar curentul era puternic, le împiedica mișcările, și Edar trebuia să-și aplece mult corpul în față ca să poată înainta.

— Mă duce apa, spuse Cora, și el o prinse de mînă, ajutînd-o.

— Ce fel de nume e ăsta: Cora?

— Nu-ți place? întrebă ea.

— Ba da, însă pare neobișnuit.

— E un nume de stea. A găsit-o cineva cu vreo șase sute de ani înainte ca oamenii să colonizeze Planeta Galdan și i-a zis așa.

— Se vede noaptea pe cer? se interesă el.

— Steaua? Poate, deși cred că e foarte departe. Eu n-am văzut-o niciodată. Nici măcar nu știu ce culoare are.

— Trebuie să fie foarte frumoasă, decise Edar și Cora zîmbi, privindu-l dintr-o parte.

Apoi își dădură drumul în josul apei, ținîndu-se de mîini, și se învîrtiră lin, atingînd ușor fundul rîului și ferindu-se din calea unor copii care înotau înverșunați, împroșcînd o mulțime de stropi.

— Păcat că se consumă atîta, zise Edar privindu-i.

— E frumos aici, observă ea. Şi rîul e bine făcut, parcă ar fi fost aşa de cînd lumea.

— Eu i-am deschis izvoarele, spuse tînărul, fără să-şi ascundă mîndria. Acolo sus, în Munţii de Sidef. E minunat în Munţii de Sidef! Sînt şi nişte chei abrupte abrupte! Am făcut acolo o cascadă, uneori mă duc s-o revăd. Dar în rest, rîul a fost pregătit de alţii.

— Lucrezi la amenajarea planetei?

Edar încuviinţă.

— E o muncă foarte interesantă, zise. Dar aici nu mai e nimic de făcut. Planeta lui Galdan e amenajată aproape în întregime, numai lîngă Oceanul Ecuatorial a rămas un pustiu dificil, însă acolo sînt destui lucrători. Hai să ieşim. Pe aici nu putem urca, apa ne împinge la vale.

Ieşiră pe mal.

— Eşti bronzat frumos, zise Cora. Ai o nuanţă roşcată. Eu, dacă o să mai stau mult la soare, o să fiu neagră, neagră. Nu, nu mai intru în apă acum. Mai tîrziu, da. Să stăm jos.

Se aşezară pe mal, într-un loc cu iarbă, aproape de trunchiul frînt al unei sălcii.

— Vezi, rîse Edar, oamenii noştri sînt foarte pricepuţi. Ar fi putut planta şi aici o salcie vie. Dar trunchiul acesta găunos dă o mai mare impresie de natural.

Şi de vechime, adăugă fata. După cîte ştiu, rîul acesta a fost terminat abia anul trecut.

— Într-adevăr. Şi cîmpia, şi dealul din faţă, cu vii. Totul e ca pe Pămînt.

— Edar, oare acolo tot aşa o fi? Eu cred că e mult mai frumos, cel puţin aşa spun legendele. Ştii, circulă cîteva zeci de legende despre Pămînt.

— Nu, nu e mai frumos ca aici. Planeta lui Galdan reproduce fidel condiţiile terestre. Lucrăm precis şi fără erori. Adică refacem Pămîntul după materialele

cunoscute la răspîndirea coloniilor prin Galaxie. Sigur că acum multe s-au schimbat acolo, dar esențialul a rămas.

— Nu pot să-mi imaginez de loc Pămîntul.

— Nu e de mirare. Şi oamenii trecuți de a treia tinerețe spun același lucru. E tare mult de cînd am plecat! N-a mai rămas nimeni de atunci.

— Ție îți plac copiii? Mie îmi plac foarte mult. Sînt atît de frumoși! O să mă fac educatoare.

Cora privea înduioșată spre un grup de copii. Unul se urcase într-un copac, stătea pe o creangă înaltă, aplecată peste mal şi se pregătea să sară în apă. Ceilalți strigau agitîndu-se :

— Coboară!

— Ai să-ți rupi picioarele...

— Ba nu, capul o să și-l rupă!

— Dacă vii jos, îți dau o floare. Uite ce de flori am cules! îi arătă o fetiță buchetul pe care îl ținea în brațe.

— Să nu se lovească! tresări Cora.

— Apa e adîncă acolo, spuse Edar.

Băiatul sări și imediat apăru la suprafață, suflînd zgomotos. Se apropie de mal și ceilalți îl traseră afară.

— De ce ești neascultător, Alg! îi reproșă o fetiță bălaie, cu codițe.

— Face pe astronautul! pufni unul slab, cu un cap mai înalt ca oricare. Astronaut! Ai zburat tu cu racheta? Ai condus vreo navă?

Alg se înroși de ciudă, vru să răspundă, dar se bîlbîi și atunci tăcu.

— Ei și? Nu-i nimic dacă n-a condus, îi luă apărarea o fată scundă, brunetă. Va zbura cu racheta mai tîrziu, cînd va fi mare. Nu-i așa, copii? se întoarse spre ceilalți, solicitîndu-le sprijinul.

Săritorul o privi cu recunoștință.

— Vezi ce drăguți sînt? șopti Cora la urechea lui Edar, care încuviință tăcut, zîmbindu-i și gîndindu-se

cum putuse să se înșele de dimineață. Acum știa că era o fată de aur.

— Dar ce? Parcă pentru a fi astronaut trebuie să te arunci in cap din copaci, nu se lăsă cel înalt.

— Tu, Den, să nu mai vorbești! ripostă energic un băiat mic, ciufulit. Sigur că trebuie să înveți de toate. Noi vrem să mergem pe Zorga! Mi-a spus educatorul că acolo e multă apă, și mări, și fluvii, și mlaștini! Pînă acum nimeni n-a coborît pe planeta aceea. Și atunci, ce te faci dacă nu stii să înoți sau să sari în cap?

— Ești un prost! îi spuse ciufulitului bruneta, apoi fugi, de teamă să nu fie aruncată în apă.

— Ai spus că-mi dai o floare, îi aminti Alg negricioasei.

— Ține.

Fata îi întinse un trandafir mare, părea de curînd deschis, în petale avea nervuri fine, subțiri.

— Poți să-l mănînci, e dulce, spuse fata. Îi crește bunica, în seră.

Fără să mai aștepte răspunsul, rupse petala altei flori și o mestecă.

— Sint gustoși, zise Alg.

— Bunica se pricepe, explică bruneta. Face și prăjituri așa de gustoase! De ziua mea mi-a dăruit un tort mare, mare, păcat că n-ați venit și voi atunci să-l mîncăm împreună.

— Și mama crește flori de astea, interveni ciufulitul. Dă-mi și mie una.

Se așezară pe iarbă, la umbră.

— Niște astronauți mici și flăminzi, glumi Cora. Vor să meargă pe Zorga.

— Da, acum mulți vor să zboare pe Zorga. E o planetă primejdioasă. Poate o să merg și eu, zise Edar, nesigur, deși știa că va merge.

Cora tăcu un timp, apoi îl întrebă, întristată:

— De ce n-ai ales altă planetă? De pildă, Clopotul Albastru...

— A, nu! Acolo e simplu, mult prea simplu. Clopotul Albastru e un adevărat noroc pentru noi, nu mai e mult pînă va fi asemenea Planetei lui Galdan, cu cîmpii fertile și rîuri. Cu Zorga însă e altceva...

— Uite, trece Fl-4! exclamă Cora.

La orizont apăruse un astru mic, luminat puternic dintr-o parte de razele lui Talzinar, soarele portocaliu. Urca pe boltă repede, vizibil, deplasîndu-se spre sud. În partea opusă strălucea — e drept, mai slab — o altă lună, mai mică.

— Acolo e Cornul de Argint. Sau poate Lambda, zise Edar.

— De ce n-ai ales sateliții? întrebă fata din nou. Planeta lui Galdan are șase și pe toți se lucrează.

— Știu, i-am vizitat pe rînd. Acum trei ani, pe Lambda, m-am îmbolnăvit. Un virus încăpățînat era să ne distrugă expediția. Cinci oameni au murit. Vaccinul ne-a venit tîrziu și ei au murit. A fost o mare pierdere!

Copiii ședeau la umbră și mîncau.

— Tata, zicea Den cel înalt, lucrează la muzeu. Mi-a arătat acolo o mulțime de lucruri ciudate. Dacă vreți, mergem să le vedeți și voi. Sînt și multe săbii.

— Ce sînt acelea săbii? întrebă fetița cu codițe, interesată.

— Niște arme vechi, vechi! Sînt ascuțite și tăioase. Tata spune că, demult, oamenii se loveau cu ele, se omorau...

— Minți! izbucni Alg. Cum puteau oamenii să se omoare unul pe altul?

— Vezi, asta n-am priceput-o, zise Den încurcat.

— Hai să plecăm, vorbi Edar, ridicîndu-se. Copiii vor veni să ne întrebe și nici eu nu știu ce să le răspund.

Porniră alături, pe mal, spre cascadă. Era acolo un zăgaz nu prea înalt, sub care Edar intrase odată cu Giedi. Coborîseră întîi în bulboană, care nu era adîncă, numai că apa clocotea înspumată și deasupra ei plutea o pulbere fină de stropi, ca un abur. Apoi trecuseră prin

stratul de lichid ce se prăbușea de pe zăgaz, trebuia să faci asta repede, ca apa să nu te amețească și să te răstoarne. Lîngă peretele de beton rămînea un culoar strîmt, apa se arcuia deasupra, luminoasă, și cădea într-o parte, iar ei înaintaseră sprijinindu-se de lespezi, aproape orbiți de șiroaiele de apă ce le curgeau de pe frunte în ochi, și se strigau unul pe altul, cuprinși de un fel de beție primitivă, dar era un zgomot infernal și nu-și puteau auzi cuvintele, decît ecoul.

Deasupra cascadei era o punte suspendată pe cabluri și intrară pe ea. Se opriră însă la mijloc, privind înotătorii care se aventurau pînă acolo. Apa era adîncă, puțin tulbure, iar puntea se legăna ușor sub pașii celor ce o străbăteau.

— Ești frumoasă, spuse Edar și își trecu brațul peste umerii fetei.

— Nu sînt frumoasă de loc, protestă Cora, alintîndu-se.

Ziua era fierbinte, cerul înalt și limpede, iar soarele portocaliu le învăluia în razele lui trupurile bronzate. Stăteau pe punte, alături, iar puntea se legăna, legăna.

— O să-ți fie greu acolo pe Zorga, zise fata și Edar încuviință.

— Cînd o să termin, mă întorc pentru cîțiva ani. Apoi plec iar, mai departe. Spre steaua aceea roșie căreia i se mai zice Lumina din Amurg, o cunoști? Să vedem ce e de făcut acolo. Apoi...

Cora îl strînse de braț, întinse mîna înainte și exclamă, uimită, parcă abia atunci ar fi observat:

— Uite cascada...

UN CAREU... UȘOR

ORIZONTAL : 1) Asupra căruia legile gravitației nu mai acționează, putînd astfel să plutească în spațiul cosmic sau terestru ; 2) Vapori care plutesc în atmosferă — Mărime caracteristică pentru un corp, proporțională cu intensitatea cîmpului de gravitație a corpului ; 3) Forța care tinde să apropie corpurile între care se exercită — Drug mare de fier ; 4) Așa cum se prezintă gazele în păturile superioare ale atmosferei — Aștri cu lumină proprie ; 5) La înălțime — Cunoscut cîntăreț de muzică populară ; 6) Metal alb cu proprietăți radioactive, utilizat în energetica nucleară — Rang de boierie (od.) ; 7) Oraș în Canada — Parte a scheletului unui avion ; 8) Fenomenul de atracție reciprocă a corpurilor — Pronume ; 9) Conjuncție latină — Fruct care se spune că l-a inspirat pe Newton în stabilirea legilor ce stau la baza atracției universale — Plantă erbacee ; 10) Bidiviu — La temperaturi scăzute — Luca Oprescu ; 11) Creatorul lui Cavor, descoperitorul unei substanțe care anula legile gravitației — Natriu — Personaj imaginar, care în închipuirea oamenilor ar fi putut să se deplaseze cu ușurință în orice direcție sau pur și simplu să plutească în aer ; 12) Care anulează legile gravitației terestre.

VERTICAL : 1) Diminutiv feminin — Steag (inv.) — Oraș și provincie în Japonia ; 2) Unitate în sistemul M. G. S., pe baza care se calculează viteza de cădere a corpurilor — Prieten în opera lui Sadoveanu ; 3) Lăsat să cadă cu ajutorul unei parașute,

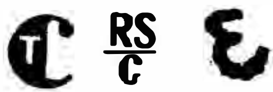
care anulează parțial accelerația — Locotenent ; 4) Hotar (pop.) — Rîu în U.R.S.S. — Păsări răpitoare ; 5) Cabina unui aerostat — Tină — Silviu Gurău ; 6) Dintr-o bucată ; 7) Eliberări de particule — Loc unde pot fi admirați „oamenii zburători" ; 8) Orășel în Italia — Adăpat la izvoarele științei — Scobit ; 9) Campion — Fotoliul celor ce povestesc minunatele întîmplări ale feților-frumoși și ale cailor năzdrăvani și înaripați — A se decolora ; 10) Azi, element de distracție ; ieri, o mare cucerire în domeniul înfrîngerii forței de atracție a Pămîntului (dim.) — Zaharia Florescu ; 11) Sau — Creatorul unui plan inclinat, cu ajutorul căruia s-au putut studia legile căderii corpurilor ; 12) Pînă nu de mult era considerată ca fiind fără greutate ; astăzi, această teorie a fost infirmată de cuceririle științifice noi — Viteaz.

P. IONAȘCU

E M I N E S C I E N E

(Biverb : 2, 6) *(Criptografie : 5, 2, 3, 2, 4)*

DEZLEGĂRILE JOCURILOR DIN NUMĂRUL 235

MUZICALĂ : *1 — Clavecin ; Epe ; 2 — Lime ; eufoniu ; 3 — Ariston ; bec ; 4 — Rebec ; os ; sub ; 5 — I ; el ; m ; cucle ; 6 — NC ; anuar ; uie ; 7 — Ees ; Izmir ; nt ; 8 — Ta ; nai ; Sarah ; 9 — Eres ; coadă ; o ; 10 — Sr ; tub ; Isav ; 11 — Magnetofoane ; 12 — Oficleid ; Dan.*

ÎN ORCHESTRELE POPULARE : *C-la-r-in-e-te = Clarinete.*

ODINIOARĂ BUNICII NOȘTRII : *C-in-t-au-l-a-c-la-ve-c-in-e = Cîntau la clavecine.*

Din scrisorile cititorilor

Dragă redacţie,

Sînt muncitor la Combinatul C.I.L.-Blaj şi elev în clasa a XI-a serală a şcolii din acelaşi oraş. Citesc cu pasiune Colecţia şi mă străduiesc să-mi completez numerele care-mi lipsesc.

Împreună cu alţi colegi de muncă şi de şcoală am înfiripat un colectiv în care discutăm unele lucrări mai interesante. De asemenea am pus în scenă piesa „Drum bun, scumpul nostru astronaut" de Victor Bîrlădeanu. Acest spectacol s-a bucurat de succes.

CONSTANTIN CRACENCO
Copşa Mică — Rn. Mediaş,
Regiunea Braşov

Îţi scriu pentru prima dată. Sînt navigator pe apa înspumată a Dunării, care, trecînd prin frumosul defileu al Cazanelor, îşi sparge valurile de colţuroasele stînci ale pragului de la Porţile de Fier.

Sînt un pasionat cititor al Colecţiei şi am citit cu plăcere majoritatea fasciculelor apărute. M-au impresionat nespus de mult acele povestiri şi romane legate de călătoriile omului în Cosmos. În numerele viitoare ale Colecţiei, aş dori să publicaţi noi lucrări ştiinţifico-fantastice pe teme cosmice. Totodată, v-aş ruga să publicaţi, dacă e posibil, şi povestiri despre întîmplări din viaţa celor care brăzdează mările şi oceanele.

MIŢARU ION
— navigator —
Satul Tufări, com. Jupalnic
Rn. Orşova, regiunea Banat

UMOR

Vizitatorii muzeelor de științe naturale din țara noastră se opresc cu interes în fața fosilelor ursului din cavernă (Ursus speaelus) descoperite în ultimii ani în peșterile din masivul Muscelului.

Nu demult, niște tineri turiști care admirau la muzeul din Brașov craniul de urs descoperit într-o galerie colmatată din peștera Dîmbovicioara — craniu care atestă proporțiile și forța acestor uriași de odinioară ai Carpaților — îl întrebară pe ghid:

— Cînd a trăit acest **Ursus speaelus?**

— În urmă cu un milion și trei ani, răspunse ghidul.

— Dar cum s-au putut stabili cu atîta precizie pînă și cei trei ani trecuți peste milion? întrebară nedumeriți tinerii vizitatori.

— Simplu, răspunse ghidul surîzînd. Ursul cavernelor a trăit în urmă cu 1 000 000 de ani. Fosila aceasta a fost descoperită în 1961 de către un grup de speologi amatori din Brașov. Iar de atunci au mai trecut încă trei ani!

★

Unul dintre admiratorii lui Edison a afirmat o dată în prezența celebrului inventator că acesta își datorează multiplele invenții numai capacității sale geniale, talentului și inspirației.

Thomas Alva Edison l-a contrazis pe loc:

— O invenție bună are la bază numai 1% talent și inspirație. Restul de 99 % e muncă grea cu sudoarea frunții...

Și într-adevăr. Chiar numai una dintre experiențele sale l-a făcut să umple cu note 200 de caiete însumînd 40 000 de pagini!

★

Cunoscutul fizician german contemporan Max Born pe cînd era student dădea examen cu astronomul Karl Schwarzschild. Între profesor și student se desfășură un dialog interesant:

— Ce faci cînd zărești o stea căzătoare?

— Îmi pun ceva în gînd.

— Bine, insistă profesorul enervat de ignoranța studentului. Dar pe urmă ce faci?

— Pe urmă? Mă uit la ceas.

— Ca să-ți notezi la ce oră ți-ai spus dorința?

— Nu, domnule profesor. Ca să determin timpul, apoi constelația din care a apărut, direcția mișcării, lungimea traiectoriei etc. Apoi mă duc acasă și calculez orbita respectivă...

...Bineînțeles, studentul n-a căzut la examen.

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri Științifico-Fantastice

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panlonlos
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonaţi-vă la revista „Ştiinţă şi tehnică" — publicaţie lunară editată de C.C. al U.T.M. şi Consiliul pentru răspîndirea cunoştinţelor cultural-ştiinţifice. Abonamentele se primesc de către oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii pînă la data de 25 ale fiecărei luni, cu deservirea în luna următoare.

Revista se găseşte de vînzare la toate chioşcurile pentru difuzarea presei şi debitele O.C.L.